

Vojaško izobraževanje in usposabljanje od ustanovitve samostojne in demokratične Republike Slovenije do danes

Jasna Fedran

Ministrstvo za obrambo, Slovenska vojska, Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje
Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije
jasna.fedran@mors.si

 © 2025 Jasna Fedran
<https://doi.org/10.53615/978-961-6813-56-3/39-54>

Uvod

Prvi zametki izgradnje vojaškega izobraževanja in usposabljanja v Republiki Sloveniji segajo že v obdobje pred osamosvojitvijo leta 1991. Temelji sistema so bili položeni z uvedbo učnih centrov v Pekrah in na Igu, kjer so se usposabljali vojaki naborniki. Nadgradnja temu sta bili vojaški šoli s programi za vojaško izobraževanje podčastnikov in častnikov leta 1993. Kasneje se je sistem nadgrajeval tudi z drugimi sestavinami ter se prilagajal potrebam Slovenske vojske in tako uresničeval usmeritve in prakse na področju vojaškega izobraževanja in usposabljanja doma in v tujini. Nove zahteve po spremembi vsebine programov vojaškega izobraževanja in usposabljanja so se pojavile s preoblikovanjem Slovenske vojske v poklicno vojsko ter leta 2004 z vstopom Republike Slovenije v Nato, ko se je uveljavilo tudi zavedanje pomena o raziskavah in razvoju ter finančni in drugi podpora vojaškega izobraževanja in usposabljanja (Ministrstvo za obrambo, 2013).

Vojaško izobraževanje in usposabljanje je namenjeno razvoju vojske in izboljševanju njene pripravljenosti za izvajanje nalog nacionalne obrambe, za delovanje v miru in različnih kriznih razmerah ter za sodelovanje z mednarodnimi silami (Ministrstvo za obrambo, 2013). Vojaško izobraževanje in usposabljanje predstavlja pomembno zahtevo za učinkovito pripravo in delovanje vojske in vodenje oboroženega boja ter izpolnjevanje obveznosti, ki jih je Republika Slovenija sprejela v okviru sodelovanja v mednarodnem okolju. Cilj izobraževanja in usposabljanja mora biti usmerjen v zagotavljanje motiviranega, izobraženega, kompetentnega ter usposobljenega pripadnika Slovenske vojske, ki bo lahko najbolje prispeval h krepitvi odpornosti države in

družbe ter k uresničevanju nacionalnih interesov in ciljev. Slovenska vojska si mora prizadevati za čim višjo izobrazbeno strukturo pripadnikov, ki bodo s svojim znanjem in veščinami sposobni kritične presoje in aktivnega odzivanja na spremembe v kompleksnih razmerah. Pridobivanje znanja in usposobljenosti mora biti prilagojeno spremembam varnostnega okolja, sodobnemu načinu vojskovanja ter tehnološkimi dosežkom na vojaškem področju, ki jih spremembe vnašajo v delovanje Slovenske vojske. Pri tem je treba upoštevati nespremenljivo naravo vojne in uporabo oboroženega nasilja oziroma sile v mednarodnih odnosih. Sistem vojaškega izobraževanja in usposabljanja mora slediti spremembam karakterja uporabe oboroženih sil, in poleg nacionalnih potreb upoštevati tudi izobraževalne smernice Nato in EU (Vlada Republike Slovenije, 2006; Ministrstvo za obrambo, 2013).

Začetek razvoja vojaškega izobraževanja in usposabljanja

V nasprotju z operativnim delom Teritorialne obrambe, ki so ga po obrambni vojni »zgolj« preoblikovali iz vojnega v mirnodobno obdobje, je bilo treba sistem izobraževanja in usposabljanja starešin Teritorialne obrambe postaviti popolnoma na novo. V luči zasledovanja navedenega se je vojaško izobraževanje in usposabljanje v Republiki Sloveniji prvič pričelo izvajati leta 1992 (Kladnik, 2007, 2017, 2023; Ministrstvo za obrambo, 2013).

16. decembra 1991 so častniki in podčastniki izvedli vse potrebne aktivnosti za začetek izobraževanja in usposabljanja slušateljev na Šoli za podčastnike. Prva generacija 58 slušateljev je začela šolanje 6. januarja 1992 in ga končala maja istega leta. Načelnik šole je bil major Andrej Kocbek. Šola je bila temelj za poznejše oblikovanje Izobraževalnega centra Ministrstva za obrambo kot organizacijske enote v sestavi Ministrstva za obrambo oziroma Centra vojaških šol, ki je leta 1999 postal sestavni del zavoda Slovenske vojske in v katerem so kot prve delovale Šola za častnike, Šola za častnike (rezervnih) vojnih enot in Poveljniško-štabna šola, s čimer se je razvil tudi temelj organizirnega izobraževanja in usposabljanja starešin Teritorialne obrambe (Kladnik, 2007, 2023; Ministrstvo za obrambo, 2013). V sistem šolanja podčastnikov so se vključili kandidati za podčastnike. Po končani srednji šoli in odsluženem vojaškem roku so opravili štirimesečni tečaj za podčastnike in tako pridobili znanje za opravljanje podčastniške dolžnosti. Dijake nekdanje vojaške gimnazije iz Ljubljane in gojence, ki so prišli iz drugih vojaških šol nekdanje jugoslovanske ljudske armade, saj so jim obljubili nadaljnje šolanje, če bodo zapustili šolske ustanove nekdanje jugoslovanske ljudske armade, so vključili v poseben oddelek šentviške gimnazije, po končanem šolanju pa so imeli kot študenti Ministrstva za obrambo prednost pri vpisu na podčastniško šolo. Podčastnike – inštruktorje z dolgoletnimi izkušnjami, pa so nameravali po nekem času dela z naborniki v enotah vključiti v šolanje na višji šoli v okviru visoke vojaške obrambne šole. S tem bi zagotovili kader za delo v šta-

bih Teritorialne obrambe in na podobnih mestih z manj fizične obremenitve (Kladnik, 2007, 2008, 2017, 2023).

Podobno so slušatelje vojaških akademij nekdanje jugoslovanske ljudske armade vključili v študij obramboslovja ali na ustrezne tehniške fakultete. V začetku so za izobraževanje častnikov načrtovali ustanovitev visoke vojaške šole, katere diplomanti bi dobili izobrazbo, ustrezno profilu častnika s širokim splošnim družboslovnim znanjem ter ustreznim politehničnim vojaškim znanjem. Do jeseni 1992 naj bi vpisali prvo generacijo, za kar je bil že oblikovan svet visoke vojaške šole, ki je pripravljala vse nujno za začetek šolanja, diplomanti pa naj bi pridobili družbeno verificirano in veljavno diplomu, na podlagi česar bi ob vpisu 70 študentov dobili od 30 do 50 diplomantov. Pri visokošolskem študiju za specialnosti, kot so RKB, zveze in računalništvo, naj bi bilo šolanje organizirano tako, da bi slušatelji obiskovali predavanja na ustreznih fakultetah (elektrotehniški in kemijski), določeno število prihodnjih pilotov bi se vpisalo na Fakulteto za strojništvo – letalski oddelek Univerze v Ljubljani, skrb za praktično letenje pa bi prevzela Teritorialna obramba. Po-diplomski študij bi se izvajal na obeh univerzah, v tujini pa bi se usposabljali samo ob nakupih tuje tehnike. Z izjemo pilotov, za katere se je navedena zamisel uresničila, so se bodoči častniki izobraževali (in se še izobražujejo) tako, da so po končani civilni fakulteti opravili še enoletno izobraževanje in usposabljanje na Šoli za častnike, kjer je prva generacija končala šolanje 23. julija 1993; za napredovanje na položaju in činu pa so opravili še štabni, višje štabni in generalštabni program Poveljniško-štabne šole (Kladnik, 2007, 2008, 2023).

Nadaljnji potek razvoja vojaškega izobraževanja in usposabljanja

Vse šole Izobraževalnega centra Ministrstva za obrambo oziroma Centra vojaških šol so delovale v skladu s slovenskimi posebnostmi. Značilno je bilo predvsem to, da so se častniki in podčastniki izobraževali dopolnilno, pogoj je bila določena stopnja civilne izobrazbe (za podčastnike V. in častnike VII. stopnja (Kladnik, 2007, 2008, 2023).

V šolah za podčastnike in častnike so kandidati pridobili znanje za delo z vojaki in za poveljevanje nižjim vojaškim enotam. Kandidati za podčastnike so se seznanili s temeljnimi načeli organiziranosti, formacije in načeli uporabe nižjih taktičnih enot (usposobili so se za vodenje in poveljevanje oddelku, v izjemnem primeru tudi vodu). Poleg tega so se usposobili za pravilno in strokovno uporabo, hranjenje in vzdrževanje opreme in oborožitve, se seznanili z osnovami pedagoškega dela ter se usposobili za strokovno in ustvarjalno prenašanje znanja in spretnosti na vojaške obveznike. Med šolanjem so pridobili znanje o predpisih, ki so urejali področje obrambe in zaščite v Sloveniji, in z določbami mednarodnega vojnega in humanitarnega prava. Šolanje za podčastnike je trajalo šest mesecev, in sicer štiri mesece v vojašnici v Mostah v Ljubljani in dva meseca na stažiranju v enoti. Po uspešno opravljenem šo-

lanju so slušatelji pridobili čin vodnika, v nadaljevanju pa so bili napoteni na delovna mesta poveljnikov oddelkov v učne centre ali bojne enote, kjer so končali pripravniško dobo (Kladnik, 2007, 2008, 2023; Ministrstvo za obrambo, 1991, 1992a).

Kandidati za častnike so se izobraževali in usposabljali za dve ključni vrsti nalog. Med prve so spadala tista dela in naloge, ki naj bi jih v vlogi poveljnika voda opravljali v miru. Sem uvrščamo izobraževanje in usposabljanje vojakov, za kar je moral imeti častnik dovolj splošnega znanja, obvladovati pa je moral tudi orožje in opremo svojega rodu in smeri znotraj njega. Druga vrsta nalog se je nanašala na bojno uporabo enote, ki so ji poveljevali (častniki so se usposabljali za vodenje in poveljevanje vodu in v izjemnem primeru četi). Častniki so se zato izobraževali in usposabljali v taktiki, topografiji, streljanju, poveljevanju ter izboljševali svoje telesne sposobnosti. Izobraževanje, ki je trajalo eno leto, je bilo sestavljeno iz dveh delov. Prvi del, namenjen teoretični pripravi za poklicnega častnika, je trajal osem mesecev. Preostali štirje meseci so bili namenjeni praktičnemu uvajanju častnikov v enotah SV. Po končanem usposabljanju so kandidati pridobili čin podporočnika in bili razporejeni na dolžnosti poveljnikov vodov v enotah Slovenske vojske, kjer so po obdobju prilagajanja spoznali vse posebnosti dela, da so lahko samostojno opravljali naloge, za katere so se usposabljali in izobraževali (Kladnik, 2007, 2008, 2023).

V šoli za častnike vojnih enot so se izobraževali in usposabljali kandidati za častnike vojnih enot, ki so se med šolanjem in stažiranjem v enotah Slovenske vojske pripravljali na prevzem dolžnosti poveljnika voda v vojni, rezervni sestavi. V šoli so to pridobili pri teoretičnih, praktičnih, splošnih vojaških in strokovno specialističnih vsebinah ter urjenju. Osnovno znanje za vzgojno delo s posamezniki in enoto so si pridobivali s spoznavanjem psihologije, didaktike in metodike. Šolanje za častnike vojnih enot je trajalo štiri mesece in pol, potem so kandidati za dva meseca in pol odšli stažirat v bojne enote. Šolanje je bilo razdeljeno na tri dele, ki so trajali vsak poldrugi mesec. V prvem so kandidati pridobili teoretično in praktično znanje za uporabo orožja in opreme ter se izurili v ravnanju vojaka v boju. V drugem delu so pridobili teoretično znanje, ki ga mora imeti poveljnik oddelka, v zadnjem pa so se usposobili za poveljnika voda oziroma za poveljevanje vodu rodu v pripravi, organizaciji in izvajanju bojnega delovanja v različnih oblikah in razmerah. Na koncu šolanja so kandidati opravili še teoretične in praktične izpite, pri katerih sta bili poudarjeni taktika in oborožitev. Po vsakem delu, ki ga je kandidat za častnika vojnih enot uspešno končal, je dobil čin; po prvem čin poddesetnika, po drugem čin desetnika in na koncu šolanja čin vodnika (Kladnik, 2023; Ministrstvo za obrambo, 1992a, 1992b).

Programa obeh, Šole za častnike in Šole za častnike vojnih enot, sta se kasneje združila, pozneje tudi šoli. Tako so diplomanti višjih in visokih šol odšli na služenje vojaškega roka v Šolo za častnike vojnih enot in tam služili sedem

mesecev, tako kot vsi drugi vojaški obvezniki. Medtem so imeli štiri mesece skupnega programa, ki je bil strogo aplikativen za poveljnika oddelka in voda v vojni. Po štirih mesecih so tisti, ki so se opredelili za častnike vojnih enot, nadaljevali specializacijo in stažiranje v enoti. Tisti, ki so se opredelili za častnike stalne sestave, pa so nadaljevali s štirimesečnim poglobljenim programom na Šoli za častnike ter nato odšli na specializacijo in stažiranje. Šola za častnike je zaradi različnih pogojev za delo vzpostavila sodelovanje oziroma izmenjavo kandidatov za častnike z drugimi sorodnimi ustanovami. Od jeseni 1994, ko je potekalo prvo skupno bojno urjenje slovenskih kandidatov za častnike s Čehi kot prvimi predstavniki tuje države, je izmenjava usposabljanj med slovenskimi in češkimi častniškimi šolami postala del rednega usposabljanja. Prvič so v Vyškovu izvajali usposabljanje z uporabo večjega števila bojne tehnike v čim bolj realističnih razmerah in na ustreznih vadiščih, nadaljevali so leta 1995 na zimskem urjenju na Pokljuki. Podobno sodelovanje je bilo vzpostavljeno z belgijsko vojaško akademijo (Ministrstvo za obrambo, 1992a, 1992b).

Poveljniško-štabna šola je izvajala programe visoke kakovosti, zahtevnosti in odprtosti, ki so bili namenjeni višjim in visokim častnikom poveljnikom in poveljstvom bataljonov, brigad in korpusov ter častnikom, ki so opravljali zahtevnejše štabne naloge. Programe, ki so trajali od nekaj tednov do šest mesecev, so izvajali v manjših skupinah, s celodnevnim delom, ob primerni nastanitvi in študijskih razmerah. Delili so se na obnovitvene in pripravljalne nove dolžnosti oziroma postavitve. Obe vrsti programov sta sledili načelu iz šolanja v prakso, iz prakse na poveljniško-štabno izobraževanje in od tod spet na delo v poveljstvih ali štabih. Na Poveljniško-štabni šoli je bil poudarek na taktiki, operatiki in strategiji, vodenju enot in poveljstev ter poveljevanju vojnim operacijam, logistični podpori ter srednje evropskem političnem prostoru. Poleg tega so slušatelji pridobivali znanje o vojaški zgodovini Slovenije in Evrope, o tujih armadah, varnostni politiki, vojaškem menedžmentu in organizacijskih vedah, apliciranih na štabno delo, nalogah mirovnih sil in mednarodnih odnosih (Kladnik, 2007, 2023; Ministrstvo za obrambo, 2013).

Ob vstopu v zavezniške povezave pa so se v tujini šolali številni častniki Teritorialne obrambe/Slovenske vojske, tako v dodiplomskih kot podiplomskih štabnih izobraževalnih ustanovah. Center vojaških šol je kljub pogostim selitvam sedežev posameznih izobraževalnih programov uspel uvesti sodobne pristope pri usposabljanju starešinskega kadra Teritorialne obrambe, v okviru Oddelka za raziskave in simulacije so izvedli prvo računalniško podprto poveljniško-štabno vajo, in to v sodelovanju s predstavniki nemške zvezne vojske, Fakultete za organizacijske vede Univerze v Mariboru in Institutom Jožefa Stefana ter z razvojem in prilagoditvijo nemškega simulacijskega sistema HORUS slovenskim razmeram. Drugi podoben uspešen projekt je bila ustanovitev Šole za tuje jezike, kjer se je začelo intenzivno poučevanje tujega jezika s poudarki na vojaškem strokovnem izrazoslovju. Z ustanovitvijo

PZM-centra za tuje jezike so to svojo dejavnost razširili na članice zaveznitva (Kladnik, 2007, 2008, 2023).

Zaradi povezave vojaškega izobraževanja in usposabljanja z znanstveno raziskovalnim delom na področju vojaške znanosti in doktrin ter s tem možnostjo neposrednega uvajanja novega vojaškega znanja skozi šolski sistem v prakso, sta se leta 2004 Center vojaških šol in Delovna skupina za doktrino in razvoj Generalštaba Slovenske vojske povezala v Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje. S tem se je vzpostavil sistem vojaškega izobraževanja in usposabljanja, ki je obsegal temeljno, osnovno in dopolnilno vojaško izobraževanje in usposabljanje. Zagotavljal je sistematično in načrtno pripravo za začetne dolžnosti v vojaškem poklicu, nenehno izpopolnjevanje vojaške strokovne usposobljenosti, usposabljanje za tipične dolžnosti v okviru posameznega vojaškega poklica ter usposabljanje vojaških enot za učinkovito izvajanje nalog. Sistem je omogočal redne oblike izobraževanja in usposabljanja iz dela ter izobraževanje in usposabljanje ob delu in na daljavo. Po obsegu, organizaciji in vsebini izobraževanja in usposabljanja je bil prilagojen načrtovani strukturi in nalogam vojske, s težiščem na praktičnih usposabljanjih posameznika in osnovnih taktičnih enot. Zagotavljal je raven vojaške izobrazbe in usposobljenosti, ki je omogočala gibljivost vojaškega kadra znotraj celotnega obrambnega sistema ter prehodnost iz civilnih poklicev v vojaške in obratno. Posebna pozornost pa je bila pri tem usmerjena v razvoj osnovnih vojaških veščin in vojaških ved. Nosilec vojaškega izobraževanja in usposabljanja ter znanstvenoraziskovalnega dela in tehnološkega razvoja vojske je bilo Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje. Pri izvajanju vojaškega izobraževanja in usposabljanja je poveljstvo sodelovalo z domačimi in tujimi izobraževalnimi ustanovami ter enotami Slovenske vojske. S sodelovanjem civilnih izobraževalnih ustanov so se izvajale predvsem najvišje oblike izobraževanja, kot je podiplomski študij. Z vgradnjo vojaških modulov v programe višjih in visokih šol ter fakultet pa se je uvajalo tudi izobraževanje za pridobitev osnovne izobrazbe, medtem ko se je dopolnilno vojaško izobraževanje in usposabljanje izvajalo tudi v tujini. Prilagajanje pogojev usposabljanja realnim razmeram uporabe in delovanja enot in poveljstev je bilo izhodišče za vlaganje v objekte, opremo in sredstva za usposabljanje. Tako so bili v sistemu izobraževanja in usposabljanja zagotovljeni simulatorji, naprave, pripomočki in simulacije za virtualno usposabljanje posameznikov, posadk in enot, kot so simulatorji in trenažerji za oborožitvene sisteme, bližinski boj, streljanje ran itn. Prav tako pa je s simulatorji in simulacijskimi programi podprto usposabljanje poveljstev in enot od voda navzgor, kot so bataljonski, brigadni in divizijski simulacijski program, z možnostjo povezave v kombinirane in združene mednarodne vaje. Z vzpostavitvijo in opremljanjem Centra za bojno usposabljanje v Postojni ter nakupom laserskih tehničnih sistemov in streliva za urjenje so se vzpostavili tudi potreb-

ni pogoji in zmogljivosti za usposabljanje enot do ravni bataljonske bojne skupine. Ustrezni terenski pogoji za izvajanje izobraževanja in usposabljanja pa so se vzpostavljali tudi s posodabljanjem strelišč in vadišč Mlake in Apače. Ustrezno infrastrukturo za taktična urjenja, strelsko kondiciranje in šport so zagotavljali tudi znotraj vojašnic Slovenske vojske. Sodobni pogoji za namestitvev in delovanje vojaškega izobraževalnega sistema so bili zagotovljeni z obnovo in revitalizacijo kompleksa Vojašnice generala Maistra v Mariboru oziroma objekta Kadetnica (Kladnik, 2007, 2008, 2017, 2023).

Maja 2013 je bil skladno z reorganizacijo ustanovljen Center vojaških šol, katerega poslanstvo je obsegalo ustvarjanje in pridobivanje vojaškega znanja ter razvoj vojaških znanstvenih disciplin, vojaških ved in z njimi povezanih ved, na katerih temeljijo njihovi študijski programi, katerih namen je bil izvajanje poslanstva Slovenske vojske. Kakovost delovanja centra so zagotavljale vrednote, iz katerih je ta izhajal, in sicer: odličnost študijskih programov ter programov usposabljanja, harmoničnost kolektiva, strokovna rast in dobro počutje slušateljev, odprt odnos med predavatelji, tutorji in slušatelji ter učinkovito vključevanje v mednarodno izobraževalno in znanstveno dejavnost. Zato se je ustanova povezovala s sorodnimi ustanovami doma in v svetu. Naloge Centra vojaških šol, ki so izhajale iz njegovega poslanstva, so bile: izvedba vojaških izobraževalnih programov ter programov vojaškega usposabljanja, doseganje kakovostnih meril, h katerim zavezuje zakonodaja, ter meril, ki jih predpisujeta in priporočata Nato in Evropska unija (v nadaljevanju: EU), raziskovanje in razvoj na področju vojaških ved in z njimi povezanih ved, skrb za vojaško kulturno dediščino, priprava vojaške strokovne literature, učbenikov in študijskega gradiva, razvoj učnih pripomočkov in učne infrastrukture, programiranje in razvoj programov, načrtovanje izvedbe izobraževanja in usposabljanja, evalvacija izobraževanja in usposabljanja, e-izobraževanje, sodelovanje z izobraževalnimi in raziskovalnimi ustanovami, sodelovanje in izmenjava z drugimi ustanovami ter knjižnično-informacijska in založniška dejavnost (Center vojaških šol, 2015). Center je bil pripoznan kot sodobna in prepoznavna izobraževalna ustanova, ki je razvijala vojaško znanje, inteligenco in profesijo, izvajala vrhunsko izobraževanje in usposabljala visoko profesionalne pripadnike in pripadnice Slovenske vojske in družbe ter s tem odločilno prispevala k izgradnji vojaških temeljev in organizacijske kulture v Sloveniji (Generalštab Slovenske vojske, 2025).

V letu 2024 pa je bila sprejeta odločitev o preimenovanju in preoblikovanju enote, pristojne za vojaško izobraževanje in usposabljanje v Slovenski vojski oziroma sprejet sklep s strani odločevalcev o tem, da bo za področje vojaškega izobraževanja in usposabljanja v prihodnje (ponovno, spet) pristojno Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje (in ne več Center vojaških šol). Poveljnik Centra vojaških šol pred takratnim preoblikovanjem je bil brigadir Peter Zakrajšek.

Vojaško izobraževanje in usposabljanje danes

Vojaško izobraževanje in usposabljanje danes normativno določajo zakoni, podzakonski akti, usmeritve, odredbe in navodila ministra za obrambo ter akti poveljevanja (Ministrstvo za obrambo, 2013). Poslanstvo in naloge, izvajalci ter organiziranost vojaškega izobraževanja in usposabljanja je zakonsko opredeljeno z Zakonom o obrambi (ZObr-UPB1, 2004, 37. in 64. člen), Zakonom o službi v Slovenski vojski (ZSSloV, 2007, 20. člen) ter Zakonom o vojaški dolžnosti (ZVojD-UPB1, 2002).

V podzakonskem smislu vojaško izobraževanje in usposabljanje ureja pravilnik (Pravilnik o izobraževanju in usposabljanju v Slovenski vojski, 2024, 3. člen). Skladno z navedenim Slovenska vojska izvaja naslednje oblike vojaškega izobraževanja in usposabljanja:

- Temeljno vojaško usposabljanje, ki je namenjeno pridobivanju in razvijanju praktičnega in teoretičnega znanja, veščin ter vojaških navad pripadnika, nujnih za razumevanje in opravljanje temeljnih individualnih nalog Slovenske vojske v miru in oboroženem boju, s poudarkom na preživetju na bojišču.
- Osnovno vojaško strokovno usposabljanje, ki je namenjeno pridobivanju in razvijanju vojaškega strokovnega znanja in veščin za izvajanje začasnih nalog na določeni formacijski dolžnosti. Lahko se organizira tudi kot del dodiplomskega izobraževanja v skladu s splošnimi predpisi.
- Dopolnilno vojaško strokovno izobraževanje in usposabljanje, ki je namenjeno izpopolnjevanju vojaškega in drugega strokovnega znanja ter veščin za opravljanje zahtevnejših nalog ali formacijskih dolžnosti pripadnikov.

Da je vojaško izobraževanje in usposabljanje za oboroženi boj in druge oblike vojaške obrambe ena izmed nalog Slovenske vojske opredeljuje tudi *Obrambna strategija Republike Slovenije* (Vlada Republike Slovenije, 2024a), ki je temeljni razvojno-usmerjevalni dokument države na obrambnem področju in izhaja iz Resolucije o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije (ReSNV-2) (2019). Z nacionalnega vidika ima Republika Slovenija za zagotavljanje nacionalne varnosti vzpostavljen sistem nacionalne varnosti, ki temelji na političnih, pravnih, gospodarskih, socialno-zdravstvenih, informacijskih, infrastrukturnih, znanstveno-tehnoloških, izobraževalnih ter drugih temeljih in zmogljivostih države, v okviru tega pa vzpostavljen obrambni sistem Republike Slovenije, ki predstavlja celoto političnih, normativnih, organizacijskih, vojaških, kadrovskih, materialno-finančnih, obveščevalno-varnostnih, informacijsko-komunikacijskih, razvojno-raziskovalnih, izobraževalnih in drugih dejavnosti, ki jih organizira država za učinkovito zagotavljanje obrambe in obrambne sposobnosti (ReSNV-2, 2019). *Vojaška strategija*

Republike Slovenije (Vlada Republike Slovenije, 2024b), ki je temeljni razvojno-usmerjevalni vojaški dokument države, in prav tako izhaja iz omenjene resolucije (ReSNV-2, 2019), *Obrambne strategije Republike Slovenije* (Vlada Republike Slovenije, 2024a) ter Zakona o obrambi (ZObr-UPB1, 2004) in konkretizira vlogo in dejavnosti Slovenske vojske kot obrambne sile, v kontekstu vojaškega izobraževanja in usposabljanja človeka postavlja v središče pozornosti in navaja, da je kljub poudarjenemu tehnološkemu napredku ter sodobnemu bojevanju, ki vključuje vse več (pol)avtonomnih oborožitvenih sistemov, samo izobražen, in usposobljen (ter seveda tudi sodobno opremljen, motiviran in psihofizično vzdržljiv) pripadnik Slovenske vojske, integriran v vojaške enote tisti, ki bo lahko prispeval k uresničevanju nacionalnih interesov in ciljev.

Vloga vojaškega izobraževanja in usposabljanja in naloge njegovih nosilcev pri zagotavljanju vojaško-strokovne usposobljenosti pripadnikov, poveljstev in enot Slovenske vojske za učinkovito izvajanje nalog ter viri za zagotovitev vojaškega izobraževanja in usposabljanja so opredeljeni v Resoluciji o splošnem dolgoročnem programu razvoja (ReDPROSV40-1) (2025) in *Srednjeročnem obrambnem programu Republike Slovenije 2023–2028* (Vlada republike Slovenije, 2023). Iz ReDPROSV40-1 (2025), ki je najvišji razvojno-usmerjevalni in hkrati dolgoročni planski dokument do leta 2040, s katerim se načrtujeta dolgoročni razvoj in opremljanje Slovenske vojske, da bo sposobna opravljati zakonske naloge ter zagotavljati sile in zmogljivosti ter bo pripravljena za uresničevanje nacionalnih interesov in ciljev na obrambnem področju izhaja, da bo na operativni ravni Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje pristojno za izvedbo ter razvoj vojaškega izobraževanja in usposabljanja ter odgovorno za raziskave in razvoj vojaških ved ter razvoj vojaške doktrine delovanja. Iz *Srednjeročnega obrambnega programa Republike Slovenije 2023–2028* (Vlada republike Slovenije, 2023), ki med drugim, upošteva cilje in ključne usmeritve omenjene resolucije, in je srednjeročni razvojni program in planski dokument ter podlaga za vzpostavitev in razvoj vojaških in civilnih obrambnih zmogljivosti Republike Slovenije v srednjeročnem obdobju do leta 2028 izhaja, da bo razvoj vojaškega izobraževanja in usposabljanja usmerjen v razvoj vojaškega znanja, vojaških ved in vojaških poklicev v Republiki Sloveniji ter tako v krepitev profesionalnosti in strokovnosti pripadnikov Slovenske vojske. Pomembni bosta vzpostavitev organizacijske kulture, voditeljskih veščin, tehnične kulture in vojaške etike ter krepitev bojnega značaja, pripadnosti in morale njenih pripadnikov. Zato bo Slovenska vojska v prihodnjih nekaj letih (predvidoma do leta 2028) prilagodila izvajanje izobraževalnega procesa, programov, modulov in predmetnikov spreminjajočim se zahtevam vojaških poklicev.

Iz Vojaške doktrine (Vlada Republike Slovenije, 2006), ki opredeljuje smernice vojaškega izobraževanja in usposabljanja izhaja, da Slovenska vojska

Slika 3.1 Zagotovitev možnosti za delovanje (prirejeno po Vlada Republike Slovenije, 2006, str. 30)

razvija sodobno organiziran, celovit in enovit sistem vojaškega izobraževanja in usposabljanja, ki je ob kakovostnem vodenju sposoben izvesti naloge na področju vojaškega izobraževanja in usposabljanja ter primerljiv s sistemi vojsk v zavezništvu in povezljiv z javnim izobraževalnim sistemom. Vojaška doktrina (2006) določa, da zagotovitev vojaškega izobraževanja in usposabljanja, kot tudi zagotovitev drugih dejavnosti (npr. kadrovski, materialni in finančni viri, razvoj in opremljanje, načrtovanje uporabe, vzdržljivost sil, pripravljenost Slovenske vojske idr.), predstavlja zagotovitev možnosti za delovanje Slovenske vojske in obsega dejavnosti, ki so potrebne, da se sile Slovenske vojske pravočasno, načrtno in organizirano pripravijo za uresničevanje svojega poslanstva (Vlada Republike Slovenije, 2006) (glej sliko 3.1).

Vojaška doktrina (Vlada Republike Slovenije, 2006), ki je najvišji vojaško strokovni dokument in podlaga za organiziranje in delovanje Slovenske vojske ter tudi temeljni dokument, iz katerega izhajajo področne doktrine, navodila, učno-izobraževalna literatura in drugi vojaško strokovni dokumenti, navaja, da je vojaško izobraževanje in usposabljanje proces pridobivanja in razvijanja posebnih in funkcionalnih vojaških znanj, sposobnosti, veščin in navad za izvajanje nalog za potrebe vojaške obrambe in drugih nalog Slovenske vojske. Raziskovanje in razvoj na področju vojaškega izobraževanja in usposabljanja v Slovenski vojski zagotavljata razvoj na področju vojaške stroke in vojaških ved, programov vojaškega izobraževanja in usposabljanja, uspešnih metod, razvoj vojaško strokovne literature, raziskovanje in razvoj na področju izbora oborožitve in opreme, tehničnih in drugih sredstev, ki podpirajo izvedbo programov in omogočajo ter podpirajo učinkovit razvoj posameznikovih veščin in izurjenost enot. V procesih izobraževanja in usposabljanja se zagotavljajo razvijanje splošnih družbenih in vojaških vrednot, skrb za okolje ter razvoj in uveljavljanje spoštovanja kodeksa ravnanja pripadnika Slovenske vojske. Izobraževanje in usposabljanje posameznikov v institucijah vojaškega izobraževanja in usposabljanja doma in v tujini ter v tujih javnih izobraževalnih in drugih institucijah zagotavlja pridobivanje vojaške

izobrazbe, vojaških in drugih strokovnih znanj ter vojaške in druge strokovne usposobljenosti, pridobivanje vojaških poklicnih kvalifikacij, kontinuirano dopolnjevanje znanj ter oblikovanje posameznika v smislu razvijanja njegovih sposobnosti, iniciativnosti, samostojnosti ter profesionalnega odnosa do opravljanja vojaškega poklica.

Organizacija sistema vojaškega izobraževanja je opredeljena v *Doktrini vojaškega izobraževanja in usposabljanja* (Ministrstvo za obrambo, 2013), ki je najvišji vojaško-strokovni dokument na področju vojaškega izobraževanja in usposabljanja ter je bila izdelana na podlagi koncepta vojaškega izobraževanja in usposabljanja iz leta 2003, njeno oblikovanje pa je potekalo v sklopu priprav programa transformacije Slovenske vojske (Brožič, 2013). V *Doktrini vojaškega izobraževanja in usposabljanja* (Ministrstvo za obrambo, 2013) so podana izhodišča za programiranje, organiziranje, izvedbo, analizo in evalvacijo vojaškega izobraževanja in usposabljanja v Slovenski vojski, kar predstavlja temelj za zagotovitev potrebnega znanja, usposobljenosti in moralne integritete slovenskih vojakov ter pogoj za uresničevanje poslanstva in nalog Slovenske vojske. *Doktrina vojaškega izobraževanja in usposabljanja* (Ministrstvo za obrambo, 2013), podobno kot *Vojaška doktrina* (Vlada Republike Slovenije, 2006), opredeljuje vojaško izobraževanje in usposabljanje kot načrten, organiziran in ciljno usmerjen proces razvijanja znanja, veščin in sposobnosti ter moralnih vrednot pripadnikov Slovenske vojske za izvajanje nalog vojaške obrambe. V nadaljevanju ga pojmuje kot: (1) didaktični proces, za katerega veljajo didaktične zakonitosti in ima temeljne didaktične lastnosti, in (2) vojaški proces, ki ima posebne cilje, vsebine, načine ravnanja in poteka v vojaških okoliščinah.

Poslanstvo vojaškega izobraževanja in usposabljanja je zagotovitev izobraženih in razgledanih, izurjenih, profesionalno kompetentnih pripadnikov z visokimi etičnimi načeli ter visoko izurjene enote in poveljstva, ki so sposobni uresničevati poslanstvo Slovenske vojske v miru, vojni in kriznih razmerah doma in v tujini. Vojaško izobraževanje in usposabljanje v Slovenski vojski temelji na načelih, ki usmerjajo organizacijo in delovanje sistema vojaškega izobraževanja in usposabljanja ter na splošnih in posebnih načelih, ki usmerjajo njegovo izvajanje. Načela temeljijo na zakonitostih pedagoško-andragoškega procesa in posebnih zahtevah vojaške stroke ter zagotavljajo verodostojnost izvajalcev vojaškega izobraževanja in usposabljanja. Namen vojaškega izobraževanja je razvoj vojske in izboljševanje njene pripravljenosti za izvajanje nalog nacionalne obrambe, za delovanje v miru in različnih kriznih razmerah ter za sodelovanje z mednarodnimi silami. Kakovostno vojaško izobraževanje in usposabljanje sta pogoj za uspešno uresničevanje doktrinarnih usmeritev in opravljanje nalog skladno s poslanstvom. Doseganje ustrezne stopnje izurjenosti posameznikov, skupin, enot in poveljstev je temeljni dejavnik, ki določa zmogljivosti vojske za delovanje. Brez znanja, iz-

urjenosti in sposobnosti tudi najbolj tehnološko opremljena vojska ne more izpolniti svojih nalog učinkovito in uspešno (Ministrstvo za obrambo, 2013).

Skladno z Obveznimi usmeritvami za modernizacijo sistema izobraževanja in usposabljanja v Slovenski vojski v letu 2024, je bilo s preoblikovanjem Centra vojaških šol (ponovno) vzpostavljeno Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje s podrejenimi enotami, ki je v širšem pomenu pristojno za izvajanje in razvoj vojaškega izobraževanja in usposabljanja (in razvoj doktrin delovanja ter predstavlja nosilno entiteto na področju raziskav in razvoja vojaških ved) (Center vojaških šol, 2025; Slovenska vojska, b. l.). V sklopu navedenega danes Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje načrtuje, organizira, razvija in izvaja vojaško izobraževanje in usposabljanje, vključuje standarde in smernice Nato in EU na teh področjih, izvaja raziskovalno dejavnost v podporo razvoja vojaških ved, doktrin ter vojaškega izobraževanja in usposabljanja, opravlja knjižnično informacijsko in založniško dejavnost, skrbi za ohranjanje slovenske vojaške terminologije ter sodeluje s sorodnimi izobraževalnimi in raziskovalnimi ustanovami doma in v tujini (Slovenska vojska, b. l.). V strukturi omenjenega poveljstva, ki ji trenutno poveljuje brigadir Boštjan Baš, so oblikovani štab in štirje centri, in sicer Center za izobraževanje in usposabljanje častnikov, Center za izobraževanje in usposabljanje podčastnikov, Center za usposabljanje ter Center za doktrino in razvoj. Center za izobraževanje in usposabljanje častnikov sestavljajo Poveljniško štabna šola, Šola za častnike ter Visoka vojaška šola. Center za izobraževanje in usposabljanje podčastnikov sestavljata Šola za podčastnike ter Višja vojaška strokovna šola, Center za doktrino in razvoj pa sestavljata Šola za tuje jezike ter Knjižnično-informacijski in založniški center (Ministrstvo za obrambo, 2024a, 2024b). V nadaljevanju so na kratko predstavljene naloge posameznih aktualnih centrov ter njihovih notranjih organizacijskih enot.

Center za izobraževanje in usposabljanje častnikov je odgovoren za usmerjanje dela na pedagoškem in strokovno predmetnem področju vojaških ved ter strokovno vodenje in usmerjanje priprave programov vojaškega izobraževanja in usposabljanja častnikov Slovenske vojske ter sodelovanje pri izvajanju notranjih evalvacij programov vojaškega izobraževanja in usposabljanja. Poveljniško štabna šola organizira in izvaja nadaljevalno vojaško izobraževanje in usposabljanje častnikov za opravljanje poveljniških dolžnosti od ravni čete in višje ter opravljanje štabnih dolžnosti, Šola za častnike organizira in izvaja osnovno vojaško izobraževanje in usposabljanje kandidatov za častnike za pridobitev poklica častnik in opravljanje začetnih častniških dolžnosti, Visoka vojaška šola pa sodeluje z visokošolskimi ustanovami v slovenskem visokošolskem prostoru ter organizira in izvaja študijske programe vojaških predmetov s področja vojaških ved javno veljavnih visokošolskih študijskih programov (Center vojaških šol, 2025).

Center za izobraževanje in usposabljanje podčastnikov je zadolžen za strokovno vodenje in usmerjanje priprave programov vojaškega izobraževanja in usposabljanja podčastnikov Slovenske vojske. Šola za podčastnike organizira in izvaja osnovno in nadaljevalno vojaško izobraževanje in usposabljanje podčastnikov za pridobitev poklica podčastnik in opravljanje podčastniških dolžnosti. Višja vojaška strokovna šola pa organizira in izvaja javno veljavne višješolske študijske programe višjega strokovnega izobraževanja in študijske programe za izpopolnjevanje na področju vojaških ved ter za pridobitev javno veljavne višješolske strokovne izobrazbe (Center vojaških šol, 2025).

Domena Centra za usposabljanje je, da načrtuje, organizira ter izvaja temeljno in osnovno vojaško strokovno usposabljanje z namenom pridobivanja temeljnih vojaških znanj in veščin, ki jih mora vojaška oseba pridobiti za preživetje na bojišču in delo v vojaški organizaciji ter vključitev v nadaljnje programe vojaško strokovnega usposabljanja (Center vojaških šol, 2025).

Center za doktrino in razvoj je pristojen za razvoj vojaške doktrine ter poučevanje, raziskave in razvoj na področju vojaškega delovanja, vojaško obrambnih sistemov, vojaškega menedžmenta, voditeljstva in etike. Center za doktrino in razvoj poleg poveljstva sestavlja šest področnih skupin, ki skupaj izvajajo poslanstvo centra. Šola za tuje jezike zagotavlja jezikovno usposabljanje, preverjanje znanja tujih jezikov, prevajanje, tolmačenje in lektoriranje ter skrbi za mednarodno primerljivost programov izobraževanja in preverjanja znanja, in opravlja številne druge naloge. Knjižnično-informacijski in založniški center pa kot specialna knjižnica primarno zagotavlja knjižnično, dokumentacijsko, informacijsko in založniško podporo pripadnikom Slovenske vojske ter uslužbencem na Ministrstvu za obrambo in zunanjim uporabnikom, in opravlja druge številne naloge (Center vojaških šol, 2025).

Vse navedene organizacijske enote v okviru svojega poslanstva skupaj tvorijo proces vojaškega izobraževanja in usposabljanja, konstruktivno sodelujejo in s tem tvorno prispevajo k izgradnji zmogljivosti vojaškega izobraževanja in usposabljanja ter zglednemu izvajanju poslanstva in uresničevanja kakovostnega vojaškega izobraževanja in usposabljanja v Slovenski vojski.

S preoblikovanjem Centra vojaških šol in (ponovno) vzpostavitvijo Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje v letu 2024 je navedeno poveljstvo tako (spet) postalo aktualni nosilec vojaškega izobraževanja in usposabljanja v Sloveniji oziroma ključna vojaška ustanova na področju vojaškega izobraževanja in usposabljanja, v katerem danes potekajo procesi vojaškega izobraževanja in usposabljanja in tvorijo sistem vojaškega izobraževanja in usposabljanja.

Današnji sistem vojaškega izobraževanja in usposabljanja je zasnovan tako, da se posamezniki z določeno izobrazbo zaposlijo v Slovenski vojski in tekom kariernega razvoja svoje znanje nadgrajujejo z internimi izobraževanji in usposabljanji. Vsa vojaška izobraževanja in usposabljanja se izvajajo skla-

dno s predpisanimi programi, ki se redno posodablja. Čeprav so nekatera vojaška izobraževanja in usposabljanja tudi obsežna in trajajo daljše časovno obdobje, so (trenutno) priznana samo interno znotraj Ministrstva za obrambo. V okviru vojaškega izobraževanja in usposabljanja pripadniki Slovenske vojske sicer pridobijo nova znanja, ne pridobijo pa višje stopnje oziroma ravni izobrazbe.

Sklep

Od ustanovitve samostojne in demokratične Republike Slovenije do danes je bilo na področju razvoja vojaškega izobraževanja in usposabljanja v Slovenski vojski vložena precej truda in napora. Področje vojaškega izobraževanja in usposabljanja v Slovenski vojski je danes ustrezno urejeno, sledi spremembam karakterja uporabe oboroženih sil, in poleg nacionalnih potreb upošteva tudi usmeritve Nato in EU s tovrstnega področja. Slovenska vojska pridobivanje in prenašanje znanja ter usposobljenosti prilagaja spremembam varnostnega okolja, sodobnemu načinu vojskovanja ter tehnološkemu napredku na vojaškem področju, se redno izobražuje in usposablja doma in v tujini, redno evalvira in posodablja programe vojaškega izobraževanja in usposabljanja, kakovost vojaškega izobraževanja in usposabljanja je visoka.

Slovenska vojska ustrezno prilagaja izvajanje izobraževalnega procesa, module in predmetnike spreminjajočim se zahtevam vojaških poklicev, in se povezuje z drugimi akterji ter vključuje ustrezne uveljavljene rešitve zavezniskih in partnerskih držav. Sledi izobraževalnim trendom, tako na nacionalni kot tudi na mednarodni ravni ter v okviru EU in v sklopu zavezništva. Aktivno si prizadeva za izgradnjo optimalnih zmogljivosti vojaškega izobraževanja in usposabljanja, temelječih na kakovosti, ki so primerljiva znanju in usposobljenosti pripadnikov drugih vojsk, kar ji po dosedanjem pregledu stanja trenutno dobro uspeva.

Bo pa morala v prihodnje več poudarka nameniti pridobivanju, motiviranju, ohranjanju ter izobraževanju in usposabljanju kadra, ki izvaja proces vojaškega izobraževanja in usposabljanja, zlasti pedagoškega oziroma učiteljskega kadra ter vključevanju sistema vojaškega izobraževanja in usposabljanja v javni izobraževalni sistem.

Slovenska vojska si mora še naprej aktivno prizadevati, da bo izpolnjevala doktrinarne obveze na področju izobraževanja in usposabljanja, s čimer sta mišljeni organizacija in izvedba kakovostnega izobraževanja in usposabljanja svojih pripadnikov na vseh ravneh. Stremeti mora k temu, da so njeni pripadniki čim bolj razgledani in izobraženi, vrhunsko usposobljeni, izurjeni in stalno pripravljani, ter tako s svojim znanjem in veščinami in etičnimi načeli vedno sposobni kritične presoje in hitrega odzivanja na situacije v čedalje bolj spremenljivih varnostnih razmerah. Ambicija Slovenske vojske mora bi-

ti, da znanje in usposobljenost sledita spremembam varnostnega okolja, sodobnemu načinu vojskovanja ter vplivu novih tehnologij, to pa pomeni nenehno izobraževanje in usposabljanje njenih pripadnikov oziroma dosledno in zgledno izvajanje poslanstva vojaškega izobraževanja in usposabljanja in s tem uresničevanje poslanstva Slovenske vojske v miru, vojni in kriznih razmerah doma in v tujini. Ne nazadnje, vojaško zmago vselej izbojujejo izobraženi in usposobljeni vojaki in ne sredstva in sistemi, četudi so še tako učinkoviti in napredni.

Navedena literatura

- Center vojaških šol. (2015). *Standardni operativni postopki za delovanje CVŠ* [interno gradivo].
- Center vojaških šol. (2025). *SOP za organiziranje in delovanje Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje* [interno gradivo].
- Brožič, L. (2013). Vojaško izobraževanje in usposabljanje ključni za razvoj vojske: intervju s polkovnico mag. Mojco Pešec. *Revija obramba*, 45, (junij), 3–7.
- Generalštab Slovenske vojske. (2025, 14. maj). *Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje*. <https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/generalstab-slovenske-vojske/o-generalstabu/center-vojaskih-sol/>
- Kladnik, T. (2007). *Slovenska vojska v službi domovine*. Defensor.
- Kladnik, T. (2008). *40 let ustanovitve TO Slovenije skozi 40 let izhajanja Revije obramba*. Defensor.
- Kladnik, T. (2017). Vojaško izobraževanje v Slovenski vojski. *Sodobni vojaški izzivi*, 19(1), 95–113.
- Kladnik, T. (2023). Fakulteta vojaških ved ali izzivi vojaškega izobraževanja v Slovenski vojski. V P. Vuk in J. Fedran (ur.), *Vojska in vojaška misel: zbornik znanstvenih razprav* (str. 51–64). Center vojaških šol.
- Ministrstvo za obrambo. (1991). *Program izobraževanja in usposabljanja za podčastnike* [interno gradivo].
- Ministrstvo za obrambo. (1992a). *Program izobraževanja in usposabljanja za častnike* [interno gradivo].
- Ministrstvo za obrambo. (1992b). *Program izobraževanja in usposabljanja za častnike vojnih enot* [interno gradivo].
- Ministrstvo za obrambo. (2013). *Doktrina vojaškega izobraževanja in usposabljanja* [interno gradivo].
- Ministrstvo za obrambo. (2023). *Pravilnik o izobraževanju in usposabljanju v Slovenski vojski* [interno gradivo].
- Ministrstvo za obrambo. (2024a, 8. november). *Preoblikovanje Centra vojaških šol v Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje*. <https://www.gov.si/dogodki/2024-11-11-preoblikovanje-centra-vojaskih-sol-v-poveljstvo-za-doktrino-razvoj-izobrazevanje-in-usposabljanje/>
- Ministrstvo za obrambo. (2024b, 12. november). *V Kadetnici slovesnost ob ustanovitvi Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje*. <https://>

- www.gov.si/novice/2024-11-11-v-kadetnici-slovesnost-ob-ustanovitvi-poveljstva-za-doktrino-razvoj-izobrazevanje-in-usposabljanje/
- Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040 (ReDPROSV40-1). (2025). *Uradni list Republike Slovenije*, št. 43.
- Resolucija o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije (ReSNV 2). (2019). *Uradni list Republike Slovenije*, št. 59.
- Slovenska vojska. (B. l.). *Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje*. <https://postanivojak.si/enote/cvs/>
- Vlada Republike Slovenije. (2006). *Vojaška doktrina*. Defensor.
- Vlada Republike Slovenije. (2023, 31 maj). *Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2023–2028* (št. 80300-1/2023/10).
- Vlada Republike Slovenije. (2024a, 24 april). *Obrambna strategija Republike Slovenije* (št. 80300-1/2024/7).
- Vlada Republike Slovenije. (2024b, 24 april). *Vojaška strategija Republike Slovenije* (št. 80000-2/2024/4).
- Zakon o obrambi (ZObr-UPB1). (2004). *Uradni list Republike Slovenije*, št. 103.
- Zakon o službi v Slovenski vojski (ZSSloV). (2007). *Uradni list Republike Slovenije*, št. 68.
- Zakon o vojaški dolžnosti (ZVojD-UPB1). (2002). *Uradni list Republike Slovenije*, št. 108.